

Snabbguide till uträkning av poäng för DUDIT och DUDIT-E

DUDIT

För frågorna 1-9 motsvarar svarsalternativen 0, 1, 2, 3 och 4. För frågorna 10 och 11 är poängantal för varje svarsalternativ 0, 2 och 4. Räkna ihop poängtalet för alla 11 frågorna. Maxpoäng är 44.

Har en manlig klient 6 poäng eller fler har han eller hon sannolikt drogrelaterade problem – antingen missbruk/skadligt bruk eller beroende. En kvinnlig klient med 2 poäng eller fler har sannolikt drogrelaterade problem. För yngre mellan 16 och 25 år är det 7 poäng för män och 3 poäng för kvinnor som pekar på drogrelaterade problem. (Dessa siffror är preliminära men kan användas som riktlinjer än så länge).

Observera att Socialstyrelsen påpekar i de nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård att all användning av narkotika är ur legal synpunkt förutom läkarordinerade otillåten i Sverige, så vidare utredning rekommenderas även när poängantalet är 1 eller mer "för att avgöra huruvida det rör sig om illegalt bruk" (Socialstyrelsen, 2007).

Har klienten 25 poäng eller mer är han eller hon sannolikt beroende av droger.

DUDIT-E

DUDIT-E består av 4 delar – DUDIT-Ed om droganvändning, DUDIT-Ep om positiva aspekter av drogbruket, DUDIT-En om negativa aspekter av drogbruket och DUDIT-Eb om intresse för förändring och motivation för behandling.

DUDIT-Ed – drogdelen

Svaren för varje drogtyp värderas som 0, 1, 2, 3, 4, eller 5. Man kan summera alla svar (uteslut tobak) och då är maximala poängantal 45. Denna metod passar bra för att jämföra droganvändning i **större grupper**.

Ett annat alternativ är, att summera alla svar enbart för de **droger som används aktivt**, d v s får 4 eller 5 poäng. Sedan delar man upp summan med antalet drogkategorier som ligger på aktiv nivå (uteslut tobak även här). Svaret blir ett index som speglar allvaret i det aktiva drogbruket. Det är viktigt att notera antalet drogkategorier som besvaras med 4 eller 5 poäng för att få en bild av antalet droger som används aktivt.

Ett tredje alternativ är att få **ett visuellt intryck** av droganvändningen. Man noterar vilka droger som används på aktiv nivå med 4 eller 5 poäng, i jämförelse med de droger som används mer sällan och som får 3 poäng eller mindre.

Kryss i återfallsrutan

Om respondenten har kryssat för i återfallsrutan, undanta den drogen eller de drogerna från det totala poängtalet. Notera poängtalet för återfallsdrogen med ett "A" vid resultatet. Om det finns fler än en återfallsdrog, ange återfallsdrogerna med respektive poängtal. Använd observationerna i dialog med respondenten.

Affektiva mottagningen M59

Fax 585 866 30

Tel 585 866 26, 585 866 34

DUDIT-Ep – positiva påståenden

Svaren för varje påstående värderas som 0, 1, 2, 3 eller 4. Räkna ihop poängtal, poängtal mellan 0 och 4. Maximala poängantal är 68.

DUDIT-En – negativa påståenden

Svaren för varje påstående värderas som 0, 1, 2, 3 eller 4. Räkna ihop poängtal, poängtal mellan 0 och 4. Maximala poängantal är 68.

DUDIT-Eb – behandlingsfrågor

Svaren för varje fråga värderas som 0, 1 eller 2.

Räkna ihop poängen enligt följande mall: $(2+3+4+5+8) - (1+9)$. Maximala poängantal är 10.

Frågorna 6 och 7 ger information om respondentens mer konkreta inställning till att påbörja behandling. Fråga 10 ger en idé om var i förändringscykeln respondenten kan befina sig. Titta på svaren för att få en uppfattning om hur klienten ligger till i dessa avseenden.

Motivationsindex

Motivationsindexet har ännu inte utvärderats psykometriskt men preliminärt kan man göra så här:

Beräkna summan av DUDIT-En och dela med summan av DUDIT-Ep. Multiplicera resultatet med ihopräkningen av DUDIT-Eb enligt ovanstående mall. Formeln ser ut så här:

$$\text{DUDIT-E } n_{(\Sigma 1..17)} / \text{DUDIT-E } p_{(\Sigma 1..17)} * \text{DUDIT E b } [(2+3+4+5+8)-(1+9)]$$

Poäng på motivationsindexet kan bli negativa eller positiva. Nedanstående bild visar fördelningen bland en grupp på 145 drogberoende personer. Om man utgår ifrån bilden i bilaga 3 i manualen kan man sortera motivationen ungefär på följande sätt:

- 2 till + 3 poäng: låg motivation
- +4 till +9 poäng: mellan motivation
- +10 till 14 poäng: hög motivation

När motivationsindexet testats mer ingående är vår tanke att man ska kunna anpassa samtalsstilen (enligt Motivational Interviewing, MI) till motivationsgraden. Återigen betonas att dessa anvisningar är preliminära. Vi är tacksamma för information om hur de stämmer med din erfarenhet!

Referens:

Socialstyrelsen (2007). Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård: Vägledning för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens verksamhet för personer med missbruks- och beroendeproblem [Swedish National Guidelines for Treatment of Substance Abuse and Dependence]. Stockholm: Socialstyrelsen.